

Voorstel algemeen bestuur

Onderwerp	Zienswijze concept programmabegroting 2027 gemeenschappelijke regeling Aqualysis
Zaaknummer	0000129197
Portefeuillehouder	F.K.L. Spijkervet
Vertrouwelijkheid	Openbaar

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de concept programmabegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis.
2. Te besluiten dat op de concept programmabegroting 2027 van Aqualysis geen zienswijze wordt aangeboden.

II. Kernboodschap

Op grond van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen dienen de algemeen besturen van de deelnemende waterschappen in een gemeenschappelijke regeling in de gelegenheid te worden gesteld om een zienswijze in te dienen op de conceptbegroting en eventuele begrotingswijziging van de gemeenschappelijke regeling.

In dit kader wordt de conceptbegroting 2027 van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis voor een zienswijze aangeboden.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

Bij een gemeenschappelijke regeling is sprake van zogenaamd verlengd lokaal bestuur. Daarnaast zijn de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht om de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om haar taken te kunnen uitvoeren. Dit raakt het budgetrecht van het algemeen bestuur. Op basis van de bijgevoegde conceptbegroting 2027 kan het algemeen bestuur kennisnemen van de ontwikkelingen bij Aqualysis en wordt zij in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Indicator voor beleidsmonitoring

Niet van toepassing.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

Waterschap Vechtstromen is samen met vier andere waterschappen deelnemer in de gemeenschappelijke regeling Aqualysis. Deze gemeenschappelijke regeling verricht onder andere hydrobiologisch, bacteriologisch en chemisch wateronderzoek voor de betrokken waterschappen. Deze samenwerking heeft belangrijke meerwaarde voor een optimale kennisdeling- en ontwikkeling, efficiënte processen door bundeling van activiteiten, het minder kwetsbaar zijn, goede kwaliteitsborging en versterking van de innovatiekracht. De ingezette strategische koers door Aqualysis is samen met de vijf waterschappen bepaald. Voor het bestaansrecht van Aqualysis is het belangrijk, dat we in gezamenlijkheid met de andere waterschappen blijven doorgaan.

De benodigde financiële middelen voor de activiteiten van Aqualysis worden via de begroting ter beschikking gesteld. Op grond van artikel 17, lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Aqualysis biedt het bestuur van de gemeenschappelijke regeling jaarlijks een ontwerpbegroting aan bij de besturen van de deelnemende waterschappen. Het algemeen bestuur van de deelnemende waterschappen kan bij het bestuur van Aqualysis, binnen de wettelijke termijn van 12 weken (9 juli 2026), hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. De ingebrachte zienswijzen worden meegewogen bij de bestuurlijke behandeling op 10 september 2026 bij Aqualysis. Het bestuur van Aqualysis zal nadien een reactie opstellen. De vastgestelde begroting 2027 zal worden verzonden aan de deelnemende waterschappen en Gedeputeerde Staten.

V. Alternatief voorstel

Niet van toepassing.

VI. Argumenten

2.1 De begroting van Aqualysis is in balans en we zien geen aanleiding voor zienswijzen

Op blz. 16 van de conceptbegroting 2027 is, in hoofdlijnen, een toelichting op de ontwikkeling van de kosten 2027 opgenomen. De begrote kosten 2027, opgesteld per april 2026, zijn vergeleken met de verwachte kosten 2027, die in de meerjarenraming 2026-2030 waren opgenomen (opgesteld per april 2025). Hieruit blijkt dat de uitgaven voor de deelnemende waterschappen met circa € 1,25 miljoen, dat is circa 9%, stijgen t.o.v. de inschatting per april 2025. Dit wordt met name veroorzaakt door een gestegen meetvraag (i.v.m. nieuwe wetgeving en grotere informatiebehoefte), hogere kosten ter versterking van de weerbaarheid (waaronder IT kosten i.v.m. informatieveiligheid en robuustere applicaties) en kosten verduurzaming wagenpark. De stijging van de kosten is een belangrijk bespreekpunt geweest in het bestuurlijk overleg over de kaderbrief en de conceptbegroting 2027. De conclusie is dat er geen aanleiding is om een zienswijze in te dienen.

2.2 Vechtstromen heeft voldoende budget om de begrote kosten Aqualysis op te vangen

Uit de in hoofdstuk VIII opgenomen tabel blijkt dat de hogere begrote kosten door Aqualysis niet tot meer benodigde middelen in de begroting van Vechtstromen leiden. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat in de programmabegroting 2026-2030 de kosten voor uitbesteed werk Aqualysis te hoog zijn ingeschat. In 2026 en vanaf 2029 worden middelen terug gegeven.

VII. Risico's en kanttekeningen

2.1 Aqualysis heeft een eigen risicoparagraaf in de conceptbegroting 2027 opgenomen

Op blz. 28 en 29 van de conceptbegroting 2027 zijn per thema de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen beschreven. Dit geeft geen aanleiding om een zienswijze aan te bieden.

2.2 De deelnemende waterschappen zijn gezamenlijk financieel aansprakelijk

Aqualysis heeft een beperkte financiële buffer om eventuele tekorten op te vangen. Deze komen ten laste van de deelnemende waterschappen. Eventuele tekorten worden bij Vechtstromen uit het weerstandsvermogen gedekt. Eventuele overschotten komen overigens ten gunste van de waterschappen.

VIII. Financiën

In onderstaande tabel is de ontwikkeling opgenomen van de:

- A. Deelnemersbijdrage: deze is uit de conceptbegroting van Aqualyses afgeleid;
- B. Kosten voor uitbesteed werk en transport, die aanvullend door Aqualysis in rekening worden gebracht. Deze zijn op basis van verstrekte opdrachten/ingediende meetvraag ingeschat.

Deze kosten zijn vergeleken met het bedrag dat beschikbaar is in de begroting van Vechtstromen:

bedragen x € 1.000, incl. BTW		B2026	B2027	MJR 2028	MJR 2029	MJR 2030	MJR 2031
A.	Deelnemersbijdrage Aqualysis ¹ (excl. bijdrage voor NRS)	3.376	3.763	3.888	3.942	4.148	4.198
B.	Inschatting kosten uitbesteed werk/transport	<u>276</u>	<u>282</u>	<u>287</u>	<u>293</u>	<u>299</u>	<u>305</u>
	<i>Totaal begrote kosten</i>	3.652	4.045	4.175	4.235	4.447	4.503
	Beschikbaar budget Vechtstromen ²	<u>3.953</u>	<u>4.077</u>	<u>4.137</u>	<u>4.337</u>	<u>4.595</u>	<u>4.697</u>
	Beschikbaar minus begrote kosten	301	32	-38	102	148	194

¹ 2026 op basis van programmabegroting 2026-2030 van Aqualysis en 2027-2031 op basis van conceptprogrammabegroting 2027-2031 van Aqualysis.

² 2026-2030 op basis van programmabegroting 2026-2030 en 2031 met een index van 2,1% op budget 2030

De in de begroting van Aqualysis opgenomen bedragen zijn in 2027 en 2028 nagenoeg gelijk aan de opgenomen bedragen in de programmabegroting 2026-2030 van Vechtstromen. In 2026 en vanaf 2029 zijn de beschikbare middelen hoger dan op basis van de huidige inschatting nodig. Deze verschillen zullen in de programmabegroting 2027-2031 worden aangepast.

Vechtstromen betaalt ook de volgende kosten aan Aqualysis. Het periodiek bemonsteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties in Nederland voor allerlei zaken betreffende de volksgezondheid (programma NRS). De betaalde bijdragen kunnen, conform het contract, bij het RIVM worden gedeclareerd. Daarom is deze bijdrage niet in bovenstaande tabel opgenomen.

De stuurgroep NRS laat de doelmatigheid van het NRS programma onderzoeken, mede om te bepalen hoe hiermee vanaf 2027 verder te gaan (inhoud en financiering). Het is mogelijk dat de monitoring wordt versoberd en/of dat dit een wettelijke taak via de richtlijn stedelijk afvalwater wordt. Het laatste kan ertoe leiden dat waterschappen de kosten zelf moeten betalen. Ter indicatie: de door Aqualysis begrote kosten 2027 bedragen circa € 250.000.

IX. Communicatie

Na ontvangst van de conceptbegroting kan het algemeen bestuur besluiten om een zienswijze in te dienen op de stukken. Deze termijn verloopt op 9 juli 2026. Het dagelijks bestuur heeft op 12 mei 2026 voorgesteld om geen zienswijze in te dienen.

De besluitvorming door het algemeen bestuur 2026 wordt uiterlijk 9 juli 2026 ter beschikking gesteld aan het bestuur van Aqualysis. Dit wordt meegenomen bij de definitieve besluitvorming over de vaststelling van de begroting, die op 10 september plaatsvindt.

X. Juridische zaken

Er zijn geen aanvullende juridische overwegingen.

XI. Uitvoering

De concept programmabegroting van Aqualysis heeft met ingang van 23 april 2026 tot en met 6 mei 2026 ter inzage gelegen. Hiervan is kennisgegeven in het Waterschapsblad. Hierop zijn geen reacties ontvangen.

Procedureel

Besluit genomen door het Aqualysis bestuur:

1. Datum 16 april 2026 ingestemd met de concept programmabegroting Aqualysis 2027
2. Vaststelling staat geagendeerd op 10 september 2026

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Aanbiedingsbrief programmabegroting 2027 Aqualysis.
3. Concept programmabegroting 2027.

Besluit

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 17 juni 2026;

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de concept programmabegroting 2027 van Aqualysis.
2. Te besluiten dat op de concept programmabegroting 2027 van Aqualysis geen zienswijze wordt aangeboden.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 1 juli 2026.

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris